

Govor Visokog predstavnika, Wolfganga Petritscha na otvaranju OHR-ovog ureda u Travniku

Dame i gospodo,

želio bih izraziti svoju zahvalnost Ulrihu Bucheru i njegovom osoblju u Kantonu 6. Kao Specijalni izaslanik za Bugojno, Gornji Vakuf-Uskoplje i Prozor-Ramu, gospodin Bucher je bio odgovoran za vođenje aktivnosti OHR, zatvaranja Bugojanskog ureda i uspostave glavnog ureda u Travniku, gdje je sada novi šef Ureda. Prostorije ured u Travniku će također služiti osoblju Radne grupe za povratak i rekonstrukciju, koji su prethodno bili smješteni na drugom mjestu, a postoji i dodatni slobodni prostor za osoblje drugih agencija.

Aktivnost preustroja Ureda OHR za Kanton 6 može poslužiti kao uzor za preustroj koji će uskoro početi u cijeloj Bosni i Hercegovini. Cilj je povećati sposobnost i efikasnost međunarodne zajednice, čak i kada su međunarodna sredstva koja se dodjeljuju Bosni u opadanju. Zadaci će biti jasno zacrtani, a operacije će se smanjivati u obimu kako i kada zadaci budu izvršavani. Istovremeno će se sistematski odgovornost za strateške odluke predavati lokalnim vlastima.

Preustroj se temelji na ostvarivanju ciljeva a ne na odustajanju od njih. Ovo se pokazalo kroz iskustvo Kantona 6, naročito na polju povratka. Povratak zavisi od vladavine zakona, što uključuje i imovinske zakone a i od integriteta institucija, što uključuje efikasnu i nepristrasnu općinsku administraciju i profesionalno obavljanje policijskih dužnosti

u zajednici. Ovi kriteriji su uveliko ispunjeni u Kantonu 6. U 2001. lokalne vlasti su zabilježile 8,500 povrataka. Iako je ovo pad sa 13,500 povrataka zabilježenih u 2000., javio se porast u povratku Srba, rast koji obećava ponovnu uspostavu uobičajene demografske strukture kantona.

Pored povoljnog administrativnog i bezbjednosnog okruženja, kroz zajednički produktivan rad lokalnih vlasti i međunarodne zajednice na uspostavi šema sufinanciranja koje resurse i stručnost dovode do optimuma, značajne sume su uložene u rekonstrukciju kuća u Kantonu 6. Projekat kojeg vodi američka nevladina organizacija Fondacija za zajedničku stambenu izgradnju (CHF) utire put obezbjeđenju komercijalnih kredita i dugoročnih hipoteka osobama koje grade ili obnavljaju svoje domove. Ovo je primjer vaznog oslobađanja od donacija. Sada Kanton i Federacija moraju učiniti sve što je u njihovoj moći da pojašaju transparentnost procesa odabira korisnika. Isuviše mnogo građana nije informirano o tome kako podnijeti zahtjev za pomoć.

Također vidimo pozitivan razvoj događaja u formiranju udruženja građana za povratak koja su uspostavljena u Bugojnu, Donjem Vakufu i Jajcu. Ova udruženja pomažu u određivanju potreba za obnovom infrastrukture kao i potencijalnih korisnika, a pokazuju da povratnici preuzimaju odgovornost nad procesom povratka.

Imovinski zakoni iz 1999. obezbjedili su lokalnim vlastima pravnu infrastrukturu da bi se olakšao povratak. U 2001. Većina općina i Kanton su dodijelili finansijska sredstva za alternativni smještaj. Implementacija imovinskih zakona se postepeno počela posmatrati kao situacija u kojoj svi dobijaju, pošto su mnogi privremeni korisnici ujedno i podnosioci zahtjeva u obližnjim općinama. Međutim ima i crnih tačaka u Centralnoj Bosni gdje nije obezbjeđen alternativni smještaj. Također, u nekim područjima tek treba da se

uspostavi multietnička policija. Ovo su pitanja koja se trebaju hitno rješavati.

Poceci ekonomskog oporavka Kantona 6 su takođe olakšali povratak. Suvišno je reći da svi ne samo povratnici imaju koristi od ovoga. Federacija nastoji poboljšati poresku politiku, sto će na kraju povećati prihode Kantona. Postoji tendencija da se kantoni odupru uvođenju djelotvornije entiteske poreske politike i umjesto toga uvedu vlastite lokalne poreze na imovinu. Međutim ako lokalni porezi na imovinu budu previsoki, oni će narušiti sposobnost privatnog sektora da postignu ekonomski uzlet, a upravo će on vremenom obezbijediti kantonima prihod koji im je potreban za održavanje odgovarajućih škola, javnih dobara, policije i svih drugih usluga koje građani imaju pravo očekivati od svojih lokalnih vlasti.

Ogroman dio posla se još uvijek treba uraditi, ali mi sada razgovaramo o budućim izgledima u kontekstu masovnog povratka i ekonomskog rasta. Ovo je veoma pozitivan početak novog Ureda OHR u Travniku. Imat ćete moju punu podršku u vašem radu, i uvjeren sam da ćete biti u stanju nadgraditi uspjeh koji ste već postigli.

Hvala.